POKROK PUBL. CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Crete, pro Saline okres, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowu; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesotu, a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakotu.

PŘEDPLATNÉ:

Pro Spojené Státy $2.50
Pro Kanadu $3.05
Do Československé republiky $3.00

Zásilky peněžní dějteš se pomocí peněžních poukázek Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva uveřejníme ochotně. Musí býti slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má býti v redakci utajeno, anebo v dopise uveřejněno.

PRESIDENTOVA ZODPOVĚDNOST

Od okamžiku, kdy president Wilson musil vrátit ze svých cest a několik lékařů dnem i nocí usilovalo o vrácení mu otřeseného zdraví, bylo v americkém tisku rokováno o nesmírně těžkých povinnostech a zodpovědnosti presidentského úřadu. Žádný jiný president na světě ani žádný vladař nepodléhá tak těžké a vysilující práci, jako americký president. President francouzské republiky byl po celou dobu války osobou takřka úplně bezvýznamnou; Francie byla vedena k vítězství premierem Clemenceau-em a president byl sice vrchním úředníkem v republice, ale nikoliv hlavním činitelem v těchto pohnutých dobách. Anglický král byl rovněž vedlejší osobou; vedle Lloyda George, ale president Wilson stál po celou dobu v popředí a na jeho bedrách spočívalo veškeré břemeno práce a zodpovědnosti. Státní sekretář, jenž jest ve skutečnosti naším premierem, byl pouhým kabinetním úředníkem, jehož jediným úkolem bylo plniti presidentovy rozkazy a jeho význam v tak pohnutých dobách byl úplně podřadný. Za takových poměrů nemohl být nikdo překvapen, že president klesl pod tíhou svého břemě a musil se uchýliti na lože nemocného.

William Allen White, jenž se před několika dny obšírně rozepsal o nemoci presidenta Wilsona, pravil, že jsme si v Americe vytvořili politickou instituci, zvanou presidentstvím, která musí znamenati orel smrti pro muže, který chce zplna konati její povinnosti. Každým rokem jest presidentskému úřadu přidávána další moc a s touto mocí přichází nová zodpovědnost, která nemůže býti jinému svěřena. Moc je zákonná a ústavní a zodpovědnost nevychází třeba přímo z ústavy, ale musí býti nevyhnutelně převzata presidentským úřadem. Kabinetní úředníci, kteří jsou zodpovědni za administrativní práci, konají pouze její detaily, avšak administrační politika a výběr přednostů různých odborů a všech vyšších a zodpovědnějších úředníků jest úkolem presidentovým. President musí se seznamovati a chápati tisíce různých otázek, které v naší zemi a v nynější době vyvstávají, o něž je veden zájem v jiných částech světa. Každým dnem přichází mu nové a nové úkoly, nové povinnosti a nová zodpovědnost a není tudíž divu, že stálé napjetí a vědomí těžkých a skoro nekonečných úkolů musí zhoubně působiti na tělo i ducha presidentova. — A zodpovědnost nepřichází pouze z presidentského úřadu, ale jest k ní připojováno i to, že president jest vůdcem své politické strany a jest přímo zodpovědným za její úspěch neb nezdar. Nekoná-li strana svou povinnost a nesplní sliby, které dala lidu, jest všechna vina svalována na presidenta. Na něho jest výhradně ponkazováno a na základě jeho úředního rekordu strana o volbě vítězí nebo jest porazena. Politické zájmy tudíž jsou těsně spojeny s úřadem presidentským a při některých pracích úředních musí jim býti ú-

nována jistá pozornost a tím spíše, pomýšlí-li president na svou politickou budoucnost. K velkerým těmto těžkým povinnostem se přidružil vůdcovství všech národů, poněvadž bude-li liga národů moci pluniti své úkoly, stane se to jedině s rovnováhou a vůdcovstvím Ameriky.

Všechna tato vzrůstající moc není však jedině Wilsonova. Roosevelt ji rovněž přisvojil a byl nucen tak učiniti, chtěl-li se potkati se zdarem. Taft se jí chtěl vzdalovati a chtěl býti presidentem pouze dle starých obmezení konstitučních a o následující volbě jej lid porazil, snad proto, že nechtěl konati více, než mu ústava přímo ukládala.

Dle ústavy jest president povinen rozhodovati o zákonech, jež mu kongres předloží, buď podepsati a tím učiniti platnými aneb je svým vetem zamítnouti. — Ve skutečnosti to však není tak jednoduché, neb s presidentem přichází v úřad zároveň jeho strana a on se stává vůdcem kongresu. — Jeho úkolem jest odporučovati zákony a rozhodovati, co má kongres učiniti a co nikoliv a tím se stává vůdčím duchem nejvyššího zákonodárného tělesa v naší zemi. Nejen to: on musí připravovati veřejné mínění pro své reformy a ucházeti se o souhlas lidu k provedení svých legislativních cílů. Stává se tím mluvčím a prostředníkem mezi svou stranou a lidem. V druhém roce své administrace buď přichází jiná strana ke kongresnímu veslu, aneb jeho strana obdrží schválení vítězstvím o volbách kongresních. Zvítězí-li opoziční strana, domůže se kontroly kongresu a presidentovy úkoly se stávají mnohem těžší, zasazuje-li se o uskutečnění svých plánů. V takové situaci se přítomně nalézáme a jest to příčinou, že senát ve svém nepřátelství k presidentovi klade překážky podepsání mírových smluv a uskutečnění ligy národů. Jest to boj proti presidentovi neb proti jeho plánům a zásadám a členové kabinetu, jako ve všem ostatním zůstávají v ústraní. President a členové kabinetu nezasedají v kongresu a nemohou býti podrobeni všelikým dotazům, jako v evropských zákonodárných sborech a je-li nějaký spor mezi presidentem a kongresem, jest přímo mezi nimi a kabinet do nich nezasahuje, aniž jest na něj uvalena nějaká zodpovědnost. Kongres může kritisovati presidenta, mařiti jeho plány a ničiti dílo, jemuž věnoval léta nebo měsíce úmorné práce. Jeho energie je vyssávána, tělesní i duševní síla vyčerpávána a zlomena. Leč to není pouze údělem Wilsonovým, nýbrž každého presidenta, jenž při stále vzrůstající moci a zodpovědnosti chce do nejmenších podrobností dostáti svým povinostem. Ve Whiteových slovech, že presidentství jest za nynějších poměrů ortelem smrti, jest mnoho pravdy, avšak to ani v nejmenším neoslabí příštího roku zápas o nejvyšší úřad, jaký může americký volič svému spoluobčanu poskytnouti.

ČESKÁ PROPAGANDA TISKOVÁ V AMERICE

Pražská Tribuna píše v čísle ze dne 17. září:

Pan Karel Pergler, vyslanec československé republiky ve Spojených Státech, pozval si zástupce tisku, aby jim ukázal, kterak po dobu války a i nyní ještě provozována byla propaganda pro naši republiku. Především bylo nutno Američanům ukázat, že celý národ stojí za myšlenkou samostatného československého státu, čemuž mnozí Američané, dovolávajíce se oficielních zpráv rakouských, nechtěli věřiti. Proto otiskovány co možná všechny projevy Čechů domácích, jako na příklad pronesené na říšské radě — Zahradníkova, Staňkova a j., projev českých spisovatelů atd. Tyto články pak posílány na 500 nejvýznačnějších listů ve Spojených Státech, nejen na východ, nýbrž hlavně na západ, kde se vlastně tvořilo veřejné mínění americké. Časopisy v první době si toho málo všímaly, teprve když naše legie nám udělaly zaslouženou reklamu, otiskovaly ochotněji; vrcholem bylo, když Prof. Masaryk přijel do Ameriky a celou váhou své osobnosti zasadil se o samostatný československý stát. Některé časopisy šly tak daleko, že uveřejňovaly články bez podpisu jako mínění redakční, což zájmu našemu sice nikterak neškodilo.

Bylo třeba pracovat positivně i negativně. Američané potřebovali o nás slyšeti. Kdyť jsme jim jako národ celkem neznámí, znali nás pouze z Ameriky, nikoli však naše postavení v Rakousku. Bylo tedy nutno povědětí jim data o československé republice, zejména hospodářská, neboť jim, praktikům, záleželo nejvíce na tom, — jsme-li soběstační a hospodářsky dostatečně silní, abychom mohli existovati se zárukou úspěchu. — Tyto informace měly význam nyní, když jsme se domáhali amerického kreditu. Ale na druhé straně bylo třeba vyvraceti smyšlenky zejména německého a maďarského tisku, které nás degradovaly, na příklad zpráva o abdikaci Masarykově, o sovětské republice na Kladně atd. Němci a Maďaři, jejichž činnost už před válkou byla velmi dobře zorganisována, škodili nám za války jak mohli a nyní tomu není lépe. Zejména v otázce připojení Slovenska silně agitovali proti nám!

Propaganda prováděná p. K. Perglerem a jinými americkými Čechy — jmen bylo by tolik, že jich nelze všech uváděti — měla konečně takový úspěch, že mnohé časopisy vyžádaly si informace o určitých otázkách, nebo o celé republice československé. Byly ovšem tištěny nejen věci politické, nýbrž i jiné, kulturní; tak vydána knížka o české hudbě (Urban), některé kresby Preissigovy, Dějiny Čechů ve Spojených Státech (Tomáš Čapek), první to historie našich krajanů atd.

Velmi mnoho nám přispěli naši přátelé zámořští, na příklad vynikající americký spisovatel William Hard, jenž získal pro naše snahy zesnulého bývalého presidenta Spojených Států, T. Roosevelta. — Napsal také v magazinu Everybody's dlouhý článek o presidentu Masarykovi, v Metropolitan o naší sibiřské armádě atd.

Jednou z pomůcek naší propagandy byly také plakáty a mapy republiky, které podařilo se dostati na různá význačná místa. Tak na příklad ve veřejné knihovně v New Yorku v Páté avenui, visela mapa československého státu plných osm dní.

Konečně bylo třeba i zákonodárné korporace interesovati pro naše lidi. Když američtí Čechové vstoupili do armád spojeneckých — v době, kdy Amerika byla ještě neutrální — žádali jsme, aby Amerika přijala zákon, aby ranění vojíni československého původu směli se vrátiti do Ameriky k léčení, což parlament povolil, a to pouze nám a Polákům, jakožto národům, kteří nemají se kam uchýliti se svými raněnými. Oficielně byla uznána naše vláda teprve známým projevem Wilsonovým, ale již v květnu roku 1917 žádal senátor Kenyon a v květnu roku 1918 znovu senátor King, by vláda uznala naši republiku za samostatně válčící stát. Z toho je patrno, že i ve smýšlejících politických kruzích amerických získali jsme si pochopení svých cílů.

Bylo by však velikým omylem domnívati se, že vše jest již vykonáno. Nikterak. Třeba pracovati dále, zejména proti propagandě nám nepřátelské a informovati Ameriku o všech významnějších událostech u nás jakož i o dalším klidném vývoji republiky, zejména hospodářském.

VÝHODNÉ POJIŠTĚNÍ PRO VOJÍNY

Velmi důležitým navrženým dodatkem k zákonu o válečném pojišťování vojína, který jest všeobecně schvalován, jest revise škály o náhradách, splatných v případě zmrzačení vysloužilců! Dle nynější škály, je vysloužilec oprávněn ku $30 měsíčně, je-li svoboden. — Dodatek zvýšuje tento obnos o $50, což činí $80 splatných za stejných podmínek. Má-li manželku ale žádné dítě na živu, dostane $45; dodatek udává $90. Má-li ženu a jedno dítě, dostává přítomně $55, dle dodatku $95.

Zákon nyní předpisuje, že ztratí-li vysloužilec obě ruce, obě nohy neb úplně oslepne, anebo stane se trvale nechopným a připoután na lůžko, má dostávat $100 náhrady měsíčně. Zkušenost dokázala, že mnozí jidé, kteří ztratili jeden úd, ruku nebo nohu nebo zrak jednoho oka, jsou zrovna tak zle zmrzačeni, jako ti, kdož ztratili obě nohy neb obě ruce, a proto úřadovna odporučuje, aby dodatečně k těmto poraněním, oprávňujícím vysloužilce k náhradě $100 měsíčně, bylo přidáno následující: ztráta jedné ruky a jedné nohy; ztráta jedné nohy a zraku jednoho oka. Tato zmrzačení jsou považována za "úplné a trvalé zmrzačení" v doslovném vyjádření v dodatku. Též stává opatření, že "dvojnásobné" úplné trvalé zmrzačení znamená případy, kde jsou lidé zmrzačeni tak vážně, že jejich zmrzačení obsahuje dvě z těchto roztřídění, náhrada má obnášeti $200 měsíčně.

Úřadovna shledala, že stává velice rozšířené smýšlení mezi vysloužilci, ve prospěch splacení jejich pojistek najednou a celkově, anebo v splátkách v kratší době, dle jejích přání. Aby vyhověl tomuto přání, ředitel Cholmeley-Jones naléhavě odporučoval přizpůsobení zákona o válečném pojišťování, tak aby bylo dovoleno učiniti opatření v pojistce, aby mohla býti změněna dle přání se strany pojištěného, což by ji činilo splatnou buď najednou, nebo ve splátkách v třiceti šesti měsících neb více.

Pakli pojištěný nepoužil svého práva k rozhodnuti pod tímto dodatkem, beneficiant může se rozhodnouti, vybrati si pojištění v měsíčních splátkách trvajících ne méně než tři roky.

Všecky dodatky výše popsané, dohromady s několika jinými navrhovanými opatřeními, všeobecně méně zajímavými, ale velice důležitými, jsou obsaženy v tak zvané Sweetově předloze, podané kongresníkem Sweetem z Iowy v domě zástupců 26. srpna 1919. Jest možno ještě očekávat uzákonění navrhovaných dodatků co nejdříve.

V záležitosti vyrovnávání nároků vzešlých pojištěním úřadovna jest praktický sběhlá. Z více než 123,000 jednotlivých nároků všechny až na 9,000 byly vyrovnány a pravidelné výplaty vyřízeny. — Oněch 9,000 nevyrovnaných případů pozůstávají z takových nároků, kde beneficianti žijí v cizích zemích, anebo z jiných příčin nemohou býti dostiženi. Pečlivé pokusy byly učiněny, přijíti do styku s poměrně malým počtem dědiců.

Mnozí lidé nemohou pochopiti, že jest veliký rozdíl mezi zákonitou formou pojištění a ustanovením o náhradě. Pojistk. nárok se vyplatí beneficiantům ihned; však v případě náhrady, mnoho zákonitých formulí musí býti vzato v úvahu, jako na příklad členové rodiny v dovoleném roztřídění, poměr jejich odvislosti a stav zmrzačení vojína. To jest příčinou, že nároky za náhradu nebyly tak rychle vyřízeny jako pojistky v případě úmrtí.

Lékařské oddělení právě ukončilo velmi nesnadný a obtížný úkol — připravení škály určující, zmrzačení při různých zraněních a zraněních sloučených, založených na $100 měsíční náhrady jako nejvyšší, místo nynějších $30. Tato škála jest ovšem velice komplikovaná, jsouc určená ke krytí všech možných sloučenin a stupňů zranění, a musí býti doplňována čas od času v souhlasu se zkušeností úřadovny, aby bylo spravedlivě rozhodnuto ve všech případech.

"Jest nepochybno, že vládní pojistky budou stále zdokonalovány, jelikož zkušenosti poukazují na potřebu oprav a jest to rozhodně ve prospěch nás všech podržeti nejvyšší obnos tohoto vládního pojištění," dodává ředitel.

"Nedávné rozhodnutí pokladny opravňovalo k obnovení pojistky během osmnácti měsíců po propuštění ze služby, zaplacením pouze dvouměsíční premie na obnos pojistky, která měla býti obnovena, jedna premie k zaplacení posledního měsíce, dokud pojistka byla v platnosti a jedna za měsíc, kdy se obnovovala. Jest to velice velkomyslné zařízení a dává každému vysloužilci možnost, podržeti vládní pojištění, když se vpravil zase do civilního normálního života. Skutečně očekávám veliký počet obnovení pojistek, jakmile předloha Sweetova, bude přijata v senátu a stane se zákonem, a proto se to oznamuje všem, jichž se to týká."—(F. L. C. I. S.)

VÝKLAD MIN. BENEŠE O ZAHRANIČNÍ POLITICE ČESKOSLOV. REPUBLIKY

Československý ministr zahraničních záležitostí, Dr. Beneš, podával Národnímu shromáždění zprávu o své činnosti a o zahraniční politice vůbec. Obšírné líčení ministrovo je zpola dějinami naší národní revoluce za hranicemi, zpola politickou a diplomatickou úvahou. Obé pak spojeno nebo proloženo je závěry, dedukcemi a poučkami — tak je třeba pracovati, tak je třeba jednati, tak spě-

je se k velikému cíli a tak může býti uchováno dílo, jež bylo již zbudováno.

Ministr Beneš není řečníkem velikých, oslňujících slov; střízlivý analytik dějů a příčin, logický konstruktér plánů a akcí a prožitený paedagog politické reality. — Tato jeho střízlivost, ujasněnost, pevnost a logika nabývá však obzvláštního kouzla a také ještě i zvláštní síly a působivosti onou vnitřní osobitou prostěnností a přesvědčeností, že i politika a diplomacie musí býti spojena s kvalitami mravními a že právě česká národní revoluce vítězila v neposlední řadě touto svou vnitřní, morální silou: Jednotnost a homogenost názorů a program, který se neměnil, zřízení zahraniční armády a krajní obětavost na statcích i životech, vášnivý odpor proti zlu, násilí a bezpráví, jež představovaly ústřední mocnosti, a loyalita a poctivost vůči spojencům — tento souhrn vlastností a sil to byl, jenž přemáhal všechny překážky, odstraňoval obtíže a vedl k úspěchu a vítězství. Když ministr připomenul, že vůdcové české revoluce za hranicemi žili také s měsíčním budžetem 160 franků a pracovali úmorně dnem a nocí, a když vzpomenul československé kolonie americké, která svými sbírkami a národní daní zaopatřovala materielní prostředky pro revoluci, tu objevil se před námi zvláště živě hanebný obraz mamonářství, sobectví, materielního shonu a morálního úpadku u nás za války i po válce, ono všestranné vyžíračství a klíčové dělení moci a sinekur mezi osoby i strany bez zásluh a přičinění, ona beznadějná prázdnota a zapomínání na stát a národ jako celek a jeho zvláštní potřeby. Také apel ministra Beneše na veškeré činitele, aby hledána byla naše síla v práci, rozvaze a prozíravosti a abychom uvarovali se fanatických bojů vnitřních, měla by nalézti odezvy všude a padnouti na úrodnou půdu.

Ministr Beneš neopomenul také vyzvednouti osobnost presidenta Masaryka, zdůraznív, že našeho vítězství bylo dosaženo pod jeho autoritou a znovu apeloval na vnitřní ukázněnost a mravní sílu národa. Nastínil obšírně náš poměr k státům a národům ostatním i k jednotlivým skupinám, a jak ani jinak nemůže býti, zdůraznil nutnost setrvání ve věrnosti ke čtyřdohodě: Věrni tradicím naší revoluce, musíme zůstati tím, čím jsme byli, když dokazovali jsme spojencům, že nám mají pomoci. Vůči Německu a Maďarům bude naše politika korektní, ale nesmí to býti politika slabosti a strachu. Nechceme válek a nebudeme dělati politiku výboje, ale na obranu musíme býti vždycky připraveni silnou svojí armádou. Vůči Rusku třeba zaujmouti stanovisko zdrželivosti a korrektnosti: Ne dnešní ruské strany, ale Rusko jako stát a náš poměr k němu musíme míti na zřeteli, ochotni přispěti ke zřízení Ruska konsolidovaného a demokratického.

Závěr řeči ministra Beneše byl studenou sprchou na socialistické extremisty: Vybojovali jsme svoji věc proti kaiserismu a aristokratismu, jest třeba ji vybojovati i proti anarchismu. Jest osudný omyl, domnívají-li se extrémní socialisté, že vláda skoněí sociálním převratem největšího slohu. Mnoho států zůstane i v demokracii ještě za námi a bylo by osudnou chybou, kdyby snad u nás měla býti dělána politika na falešných předpokladech, jež nebudou splněny. Stavěti na těchto nadějích znamenalo by zabíjeti to, co jsme dosud vybudovali.

Apelem na celý národ, aby se vrhl do práce na vybudování republiky, s jímtéž duchem a těmi vlastnostmi, jak ukázaly se v přenosné míře po dobu čtyř let našeho zápasu, skončil ministr Beneš své exposé.

Exposé ministra Dr. Beneše jest vlastně také prvým projevem o naší zahraniční politice v Národním shromáždění a od poselství presidenta Masaryka druhou koncepcí velikého stylu naší politiky vůbec. Jest si přáti, aby exposé ministra Dr. Beneše vykonalo všude své poslání a aby vedlo k jasné orientaci naší politiky vnitřní i zahraniční.

SVRŽENÝ ČERNOHORSKÝ KRÁL NIKOLA SI STĚŽUJE

Černohorský Král Nikola, zbavený trůnu okupací své země Srby, pozdravuje sebeurčení pro svůj národ a praví, že jest ochoten přinésti osobně každou oběť, aby to-

Dobrý liniment.

Není snad ani třeba, abychom vám vysvětlovali důležitost toho, abyste měli vždy po ruce dobrý liniment čili mazání pro případ úrazu nebo jiné nehody. A tu není nikdy lepšího linimentu k takovým účelům had

Severův Gothardský olej

(Severa's Gothard Oil), který jest dobře znám jako mocný nepřítel všech povrchních bolestí, křečí a ztuhlosti. Osvědčuje se v léčení revmatismu, otoků, stuhlosti kloubů i svalů. Na prodej jest všude v lékárnách. Ceny: 50 centů a 2 centy daň, aneb 60 centů a 5 centy daň.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

ho dosáhl. Byv požádán, aby n stínil své názory na přítomnou s tuaci na Černé Hoře, připravil n následující sdělení: "Až historie p tomné války bude psána, část, kající se Černé Hory, bude nad vší pochybu nejvíce tísnivá. Čern Hora byla učiněna obětí zlotřil ho osudu, jehož si jistě nezaslo la. Nepostavila se po bok spoje ců, ačkoliv mohla zachovati ne tralitu, za kterou rakouská vlá nabízela velké ekonomické a te toriální náhrady? — Neprodělá Černá Hora největší oběť pro s lečnou věc? Ztratila přes 40 pr cent svých bojovníků a více n jednu třetinu obyvatelstva; při sla tyto oběti s největším sebe přením, protože věřila, že brut ní síla bude potřena a že vlá práva bude definitivně obnove "Avšak běda, když přišel čas svobody, získali i ti národové, k ří ji nikdy neměli. Černá Hora l la oloupena o svou svobodu j ním ze svých spojenců; ona, kt jediná na Balkáně dovedla si ul jiti svou neodvislost bez poruše po staletí. Vlády velmocí ustan vily jako jednu z mírových podm nek restauraci Černé Hory na tě že základě jako Belgie a Srbs Článek II. mírových podmí presidenta Wilsona z 8. ledna 1 obsahuje rovněž tuto podmín Na neštěstí, srbská vláda odep la vzíti v úvahu tyto slavné sli Bez platného důvodu přikro srbská armáda po příměří k o paci a brutální annexi Černé ry, nehledíc na její důstojnos suverenní práva. Zdržím se j ní o režimu, jejž Srbsko zave v naší zemi. Officielní zástu Velké Britanie a Spojených S tů ukázali již na tuto věc ve sv zprávách, jež předali svým v dám.

"Protivníci Černé Hory snaž lčeti přítomnou černohorskou tázku jako dynastickou, což falešné. Otázka tato týče se p cipu, který by neměl býti po ván těmi, kdož jej proklamov bojovali za jeho triumf. Na n stí, osud, drtící černohorský li pozorován lhostejně, byl zb práva na zastoupení v mírov ferenci. Černohorský lid od je trpěti déle útoky na svou stojnost, jakož i porušování s práv, povstal, aby je hájil, zb proti těmto novým vetřelcům Tím způsobem, po třech válk kdy panovala naděje, že Č Hora bude moci těžiti z kýž míru, shledává se přemožen šim osudem, než jaký snášej nepřátelské okupace. Jsa si dom obětí, přinesených černoh ským lidem, a jeho práv, nepře nu protestovati proti osudu, j se mu dostalo, aniž toho zaslo Černohorský lid, jeho zástup já neprestaneme požadovati ní porušených práv Černé ry.

"Požadujeme definitivní ře otázky representace Černé H na mírové konferenci, navrác Černé Hoře historických hr spojením země s Hercegovinou vrácení Kotoru a Skadaru. S hlase s přáním obyvatel těch krsků. Pokud se mne týče, n dnes žádných osobních cílů. robím se vůli černohorského a každému rozhodnutí, jeho dosáhl v otázce formy vlády s podmínkou, že takové roz nutí bude skutečné a zák plné. Vůle lidu byla pro vždycky svrchovaným zák Čerpal jsem svou moc z ně né a přímé důvěry svého lid boť jsem měl vždycky k po ne materielní, ale morální síl